

PERMAKÜLTÜR UYGULAMALARINA ÖRNEKLER 1 - BELENTEPE PERMAKÜLTÜR ÇİFTLİĞİ

Merhaba,

Geçtiğimiz ay Permakültürün temel kavramlarına başlamıştık. Bir ay teori, bir ay pratik uygulamalar şeklinde devam edersek daha iyi olacağı düşüncesiyle bu yazımla başlayarak iki ayda bir sizlerle ülkemizdeki ve yurtdışındaki permakültür uygulamalarından örnekler paylaşacağım.

Verdiğim sunum ve eğitimlerde gelen ilk sorulardan biri “Permakültür uygulamalarını göreceğimiz yakınlarda bir yer var mı?” oluyor. Bu soruya normal şartlarda vereceğim yanıt Türkiye’de Torbalı ile Bayındır arasındaki bir dağ köyü olan Marmariç’te bulunan Türkiye Permakültür Araştırma Enstitüsü, yurtdışında ise Permakültürün çıkış noktası olan Brisbane yakınlarındaki Avusturalya Permakültür Araştırma Enstitüsünün yuvası olan Zaytuna Çiftliği olurdu. Ancak geçtiğimiz hafta sonu (27-28 Haziran 2015) sevgili Taner Aksel’in misafiri olarak ziyaret ettiğim Belentepe Permakültür Çiftliği’nden başlamayı tercih ediyorum.

Bunun en önemli sebebi Belentepe’nin, Taner’in inanılmaz enerjisi, olağanüstü çabası ve ailesinin verdiği büyük destek sayesinde Türkiye’deki en çeşitli permakültür uygulamalarını görebileceğiniz çiftlik olması. Diğer sebebi ise Marmariç’e göre İstanbul’a olan yakınlığı. 45 dakika süren Pendik-Yalova feribotundan indikten sonra yaklaşık iki saat içerisinde Belentepe’de olmak mümkün. Bursa içinden Keles yoluna devam edilip Doğancı Barajı geçildikten sonra baraj gölünün yanından giden yoldan Hüseyinalan/Kirazlı/Mürseller köylerine dönen yola sapılarak birkaç kilometre sonra Belentepe’ye ulaşıyor. Yani günübirlik bile gidilip dönülebilecek bir mesafede. Yalnız çat kapı gitmemenizde fayda var. Her ne kadar tüm misafirlerini içten bir çabayla ellerinden geldiğince ağırlamaya gayret etseler de çiftlikteki işlerin yoğunluğu nedeniyle randevu alarak, daha iyisi, çiftlikte düzenlenen eğitim, kamp vb. faaliyetlere katılmak suretiyle, ziyaret etmeniz çok daha güzel olur.

Taner ve ailesi 1998 yılında bir piknik için gittiklerinde çok beğendikleri bölgeden arazi satın almışlar. Köye çok yakın olmasına rağmen su bulunmaması, eğimin fazla olması ve rüzgâr problemi nedeniyle köylü tarafından beğenilmeyen bir araziymiş. Yıllarca buğday tarlası olarak kullanılmış olmasının sonucunda zayıflamış ince bir tarım toprağı tabakası ve altında hemen ufalanan kayaçtan oluşan, organik açıdan fakir bir toprak bulunuyormuş. Ufak bir ev inşa ederek arazinin kalanında ne yapacağını düşünür, doğal tarımla ilgili araştırmalar yaparken Taner’in karşısına permakültür kavramı çıkmış. Kavramla tanışmasından hemen sonra Türkiye Permakültür Araştırma Enstitüsü tarafından düzenlenen, Permakültürün kurucusu Avusturalyalı Bill Mollison ve ondan bayrağı devralmış olan Avusturalya Permakültür Araştırma Enstitüsü’nün başkanı Geoff Lawton’un İstanbul’da birkaç hafta sonra verecekleri iki haftalık Permakültür Tasarım Sertifikası Kursu’ndan haberdar olmuş ve hemen kursa yazılmış. Kurs Taner’in hayatında bir dönüm noktası olmuş. Kursta öğrendiklerini önce Beykoz’daki evinin bahçesinde, hemen arkasından da Ekim 2011’de başlayarak Belentepe’de uygulamaya girişmiş. Taner kendi dönüşüm hikâyesini, arkasından da arazisinin dönüşüm hikâyesini Belentepe’nin web sitesinde içtenlikle paylaşıyor (www.belentepe.org). Okumanızı öneririm.

Benim gibi Permakültür Tasarım Sertifikası sahibi olan eşim Banu’yla birlikte Belentepe’yi ilk ziyarete gittiğimizde Taner işe başlayalı 1.5 sene olmuştu. 2013 yazıydı ve ortaya koyduğu uygulamalar başlangıç aşamasındaydı. Çiftlikte hummalı bir inşaat faaliyeti sürüyordu. Yağmur hendekleri ve sulama sistemi tamamlanmış, tüm arazi malçlanmış, hügel kültür ve yükseltilmiş sebze yatakları hazırlanmış, Kubbe adını

verdikleri jeodezik yapıdaki binanın inşaatı yeni tamamlanmıştı. Yaklaşık iki sene sonra gerçekleşen geçen haftaki ziyaretimde çok büyük bir gelişime şahit oldum. Birinci gölet tamamlanmış, ikincisi eklenmiş, derslik olarak kullanılan Taş Ev tamamlanmış, ona son derece sevimli bir Hobit Evi eklenmiş. Üstü açık ikinci bir jeodezik kubbe ilave edilmiş. Sera ve üç odalı yeni misafirhane inşaatına başlanmış. Bütün arazinin ve sonradan alınan meranın toprağı yapılan yeşil malç uygulamalarıyla iyice zenginleşmiş. Arazinin her yerinde büyük bir bolluk ve bereket artışı, toprak kalitesinde belirgin bir iyileşme sağlanmış. Su sorununun tamamen üstesinden gelinerek kurulmuş olan kapsamlı su altyapısı sayesinde susuz bir araziden su bolluğı içinde bir araziye geçiş gerçekleşmiş. Tek tip ürün yetiştirilen verimsiz bir araziden bolluk ve bereket fışkıran, pek çok farklı ürün yetişen, kendi kendine yeten bir cennete ilerleyişi görmek çok heyecan ve mutluluk vericiydi.

Belentepe’de görebileceğiniz uygulamalardan bazıları şunlar:

- Yağmur hendekleri
- Doğal göletler
- Su arıtma sistemleri, saz yatakları, doğal filtreler
- Yağmur suyu toplama ve depolama sistemleri
- Yenilenebilir enerji uygulamaları (Şebeke bağlantısı olmadan rüzgâr türbini ve güneş panellerinden enerji üretimiyle kendine yeten bir enerji sistemi)
- Yükseltilmiş sebze yatakları
- Yeşil malç ve diğer malç uygulamaları
- Hügel kültür
- Patenti Taner Aksel’e ait “Bitki göletleri”
- Belentepe’ye özel olan tomatillo ve pek çok farklı bitki çeşidi
- Toprağı sürmeden, kimyasal ilaç ve suni gübre kullanılmadan yapılan bağcılık ve meyvecilik uygulamaları
- Sera
- Benhur uygulaması
- Doğal yapılar, jeodezik yapılar
- Hobit evi
- Şarap ve peynir yapımı
- Soğuk ve sıcak kompost uygulamaları
- Solucan çiftliği, solucan suyu, solucan gübresi
- Kompost çayı
- Efektif mikrobiyal gübre uygulamaları
- Biyogübre
- Doğal ilaçlar
- Biochar, kemik yakma
- Arıcılık uygulamaları

Etrafta hayvancılık uygulamaları yaygın olduğundan ve hayvan gübresine ulaşmak çok kolay ve ücretsiz olduğundan az sayıda kümes hayvanı dışında hayvancılık adına henüz fazla bir şey yapılmamış olmasına rağmen bunun için de gerekli hazırlıklar sürüyor.

Tüm bunlara ek olarak gördüğünüz güler yüzlü, açık yürekli, bol bilgi paylaşıcı samimi yaklaşım, Taner’in kardeşi Birant’ın taş fırından çıkarttığı odun ateşinde pişmiş leziz pide, pizza ve güveçler, mutfaktaki

maharetli eller tarafından, bahçeden tazecik toplanmış 15 çeşit farklı yeşillikle hazırlanan salatalar, tomatillo'dan yapılan şahane 'Salsa Verde' sosu kurulan gurme sofralar ve hepsinden öte çiftlik çalışanları ve ziyaretçiler tarafından yapılan müzik eşliğinde sohbet, muhabbet, bölüşüm ve dönüşüm...

Umarım yolunuzu ilk fırsatta Belentepe'ye düşürür, Permakültür sayesinde yaratılmış olan bu büyük dönüşüme siz de kendi gözlerinizle şahit olursunuz.

Önümüzdeki ay görüşmek üzere...

Kuraldışı Dergi, Temmuz 2017

Dr. Murat Onuk